

Jaarplan 2023

Jaarplan op basis van Strategische visie 2022-2026
Museum aan de A
2023

Museum
aan de A
WERK IN UITVOERING

Inhoud

Groningen krijgt een kans, een gouden kans om te bouwen aan een splinternieuw museum over de rijke Groninger geschiedenis: Museum aan de A. Een zelfbewust museum dat met lef de verhalen van Groningen vertelt en de geschiedenis verbindt met de opgaven van vandaag. Een museum dat agendeert, verrast en inspireert. Hier staan de deuren open voor een brede doelgroep van binnen en buiten Groningen.

Voorwoord	5
Strategische doelstellingen 2022-2026	6
01 Museum aan de A: Werk in uitvoering	9
02 Vernieuwbouw en vastgoed- ontwikkeling	12
03 Collectie	14
04 Samenwerking met partners in stad en provincie	17
05 Presentatie, publiek en educatie	21
06 Marketing en communicatie	27
07 Bedrijfsvoering	31
08 Governance en organisatie	32
Colofon	35

Voorwoord

Afgelopen jaar heeft Museum aan de A de Strategische Visie 2022-2024 en de uitwerking daarvan voor het Beleidsplan in 2022 geformuleerd. We zitten in een transitie. Het museum krijgt een andere programmering met de focus op de geschiedenis van stad en provincie Groningen. Daarnaast zijn we bezig met de ontwikkeling van het vastgoed, de museumpannen, en de voorbereiding voor de vernieuwbouw. Omdat dat meer tijd kost dan in 2021 was voorzien, hebben we het realiseren van onze strategische doelstellingen verlengd tot 2026. In dit Jaarplan 2023 formuleren we de concrete doelstellingen voor dit jaar.

Onze overtuiging berust op vijf kernwaarden. Ze vormen het uitgangspunt van het beleid van Museum aan de A: zelfbewust, lef, toegankelijk, relevant en verbinding. Door met lef en op een verbindende manier tentoonstellingen, activiteiten en evenementen te programmeren die gaan over Groningen en Groningers maken we het museum toegankelijk en relevant. Het museum presenteert een aantal nieuwe tentoonstellingen waarin we steeds een link leggen naar de actualiteit.

De Groninger Galerij - Portretten uit het aardbevingsgebied maken we binnen dit kader samen met Noorderlicht en Noorderbreedte; dit sluit goed aan bij onze kernwaarde relevant omdat we er ook de historische context aan toevoegen. We organiseren een groot aantal activiteiten zowel voor individuele bezoekers als voor het onderwijs die of te maken hebben met de tijdelijke tentoonstellingen of die jaarlijks terugkeren. Na het grote succes van *Keti Koti* in 2022 zijn we gevraagd in 2023 weer medeorganisator te zijn.

Aansluitend bij onze kernwaarde verbinding, verbindt Museum aan de A culturele instellingen in stad en provincie en geschiedenis initiatieven op inhoud. De impact daarvan zien we al op verschillende vlakken. Bijvoorbeeld de ontwikkeling van de nieuwe Groningse Canon en het platform samenwerking musea die zich bezighouden met de Tweede Wereldoorlog.

De vaste tentoonstelling over de scheepvaart ruimen we dit jaar uit. Een aantal clusters bruiklenen gaat terug naar de eigenaren of schenken we aan bijvoorbeeld het Drents Museum en het Fries Scheepvaartmuseum. Na de uithuizing van de objecten gaan we het Gotisch Huis voorbereiden op de verbouwing waarbij we de toegankelijkheid gaan vergroten door het toevoegen van een lift en het uitbreiden van de trap.

Wat betreft de vernieuwbouw hopen we in 2023 de volgende stap te kunnen zetten naar een Voorlopig en Definitief Ontwerp. Intussen is de ontwikkeling van de herinrichting en de vaste presentatie samen met onze partners Groninger Museum, Groninger Archieven en Noorderpoort in volle gang. Dat geldt ook voor de fondsenwerving voor het gebouw en de herinrichting.

Verandering van zoveel zaken tegelijk is enorm inspirerend en vraagt tegelijk transitie van de organisatie en daarnaast veel extra inzet van alle medewerkers en van de Raad van Toezicht. Zoals we in Groningen zeggen 'Kop d'r veur!'

Nicolette Bartelink
Directeur - bestuurder Museum aan de A
Maart 2023

Strategische doelstellingen 2022-2026

Missie

Zoals vastgelegd in onze statuten, verbindt Museum aan de A inwoners en bezoekers van Groningen met de geschiedenis van stad en provincie. Het museum treedt op als een regisseur / programmeur die ervoor zorgt dat het publiek actief bijdraagt aan de programmering en ontwikkeling van activiteiten. Zo bepaalt het publiek mede de inhoud van het museum. Het museum ontwikkelt verder activiteiten en tentoonstellingen samen met (culturele) partners in provincie en stad.

Visie

In onze globaliserende wereld is aandacht voor geschiedenis van de eigen omgeving en identiteit voor veel mensen belangrijk. Daarom geeft het museum een beeld van het ontstaan en de ontwikkeling van Groningen en de Groningers. Het museum geeft zo context aan de actualiteit.

Strategische doelstellingen

De missie en visie vormen ons uitgangspunt. Op basis daarvan zetten we de komende jaren in op de volgende strategische doelen. Deze doelen hebben we afgelopen jaar geformuleerd in de Strategische Visie 2022-2024 en voor 2022 uitgewerkt in het daarbij horende Beleidsplan 2022. Omdat de vernieuwbouw meer tijd kost dan we afgelopen jaar dachten hebben we de strategische doelstellingen in de tijd gezet tot en met 2026. Dit jaar werken we de doelstellingen uit in dit Jaarplan 2023.

1. Begin 2026 heeft Museum aan de A een nieuw educatief aanbod voor het onderwijs gereed op het gebied van de geschiedenis van Groningen over en voor de gehele provincie, voor iedereen en voor alle leeftijden en dit in samenwerking met andere musea, onderwijs- en erfgoedinstellingen uit de provincie.

Naast het zelf aanbieden van educatieve programma's, wil het museum op allerlei vlakken helpen de geschiedeniseducatie in en over de provincie te verbeteren, bijvoorbeeld door andere musea te ondersteunen op dit vlak of door onderwerpen te behandelen die nog onderbelicht zijn.

2. Begin 2026 is Museum aan de A de plaats voor ontmoeting en verbinding in het A-kwartier en huisvest de nieuwbouw programma's over geschiedenis, cultuur en maatschappij.

Het museum legt zoveel mogelijk de link met de actualiteit, omdat het verleden context kan geven aan het heden. We hechten grote waarde aan toegankelijkheid en inclusie en willen iedereen de kans geven om mee te doen. Daarom zorgen wij ervoor dat bezoekers op verschillende manieren kunnen participeren. Workshops, lezingen, interactieve spellen, helpen bij de invulling van tentoonstellingen, muziek, theater etc. Ook hier werken we weer veel samen met diverse partijen. Daarnaast initieert het museum projecten samen met partners in de hele provincie, gerelateerd aan de gemeenschappelijke doelen. We zien de werkwijze van het 'of, by, for all' principe als inspiratiebron. Zie ook www.ofbyforall.org.

3. Begin 2026 heeft Museum aan de A een scherp profiel als historisch museum van Groningen.

Met aansprekende en originele tentoonstellingen, activiteiten en projecten willen we alle doelgroepen verrassen en inspireren. Bij elke grote tentoonstelling en elk project willen we ook nieuwe doelgroepen bereiken die normaal gesproken niet vaak een museum bezoeken. Het museum is van en voor iedereen, zo veel mogelijk vrij van drempels, fysiek toegankelijk en inclusief. We zoeken daarbij de samenwerking met onze vaste partners Groninger Archieven, Groninger Museum, Noorderpoort en verschillende instellingen uit de provincie.

4. Begin 2026 verzamelt het museum in samenspraak met het Groninger Museum en de Groninger Archieven voorwerpen en verhalen over Groningen en de Groningers die te verkennen zijn in een vaste presentatie, in wisseltentoonstellingen, in de historische ontmoetingsplek en online.

Het museum laat daarin zien dat de geschiedenis van Groningen niet alleen boeiend is maar dat het ook gewoon leuk is om te zien hoe het vroeger was en hoe onze voorouders leefden. De presentaties sluiten aan bij onder andere de Collectie Groningen en de Groninger Canon en we verwijzen naar andere erfgoedmusea in de provincie.

5. Begin 2026 is Museum aan de A startpunt voor een ontdekkingsreis door de provincie Groningen.

Museum aan de A is straks als historisch museum van Groningen het logische vertrekpunt voor mensen op ontdekkingsreis door de provincie. Het grootste deel van de Groninger geschiedenis ligt immers buiten de muren van het museum. Dat zijn de kerken, de wierden, het landschap, de boerderijen en borgen, de waterwegen en niet te vergeten natuurlijk de vele musea en erfgoedinstellingen in de provincie. We stimuleren mensen om de regio in te trekken en op nieuwe manieren de provincie te bekijken. Het museum biedt handvatten om historische elementen in de provincie te leren herkennen, begrijpen en waarderen.

6. Begin 2026 heeft Museum aan de A zich verder ontwikkeld als ondernemer, zowel op zakelijk, cultureel als maatschappelijk gebied.

Als museum zijn wij cultureel ondernemer en dat is voor ons een vanzelfsprekendheid. Dit gaat verder dan het organiseren van tentoonstellingen en activiteiten waarbij wij in de toekomst ook meer samen willen werken met maatschappelijke organisaties zoals wijkcentra en verzorgingshuizen. Voor onze medewerkers willen wij een prettige werkplek en een fijne werkgever zijn, wij willen onze medewerkers en vrijwilligers boeien en binden.

Naast het verkrijgen van de noodzakelijke financiële middelen om de investeringen van de nieuwbouw te dekken, willen we onze geldstromen optimaliseren (schenkingen, subsidies, eigen inkomsten uit entreegelden, winkel en horeca). Het is onze doelstelling om uiteindelijk 25% van de kosten uit eigen inkomsten te verkrijgen (tickets, zaalhuur, catering etc.). Ten slotte moet de bedrijfsvoering op orde zijn, passend bij de eisen die overheden en subsidiegevers stellen aan een museum van de 21e eeuw.

Museum aan de A: Werk in uitvoering 01

Het voormalige Noordelijk Scheepvaartmuseum is veranderd in Museum aan de A: een algemeen historisch museum voor Groningen en de Groningers en een historische ontmoetingsplek voor stad en de hele provincie Groningen. Dit nieuwe museum opent naar verwachting zijn deuren begin 2026. In 2024 en 2025 vindt er een grote verbouwing plaats en leggen we het fundament voor een nieuwe identiteit, positionering, invulling en strategie. Eén ding dat al vaststaat is de naam: Museum aan de A.

Tot aan de opening (én daarna) zetten alle medewerkers en partners zich volop in om het nieuwe museum tot stand te brengen. De twee fotografen die de veranderingen van Museum aan de A vanaf begin 2022 vastleggen, blijven dit de komende jaren doen. Anita Oosterloo en Joost Nuijten volgen met hun camera het verbouwingsproces van Museum aan de A. Regelmatig lopen ze om en door het museum, speurend naar kleine details, historische houtverbindingen en stillezens van lege zalen. Verhuizingen en verplaatsingen leggen ze vast. Veranderingen en vergaderingen. Het resultaat is een ooggetuigenverslag van een museum in transitie. De fotografen zijn geselecteerd tijdens een Fotosalon van Noorderlicht. De foto's staan op onze website.

Het nieuwe museum omvat straks een vaste expositie over de geschiedenis van Groningen, ruimte voor wisselexposities en voor ontmoeting. De entreehal, verschillende zalen, waaronder soms ook museale zalen, en andere ruimten kunnen worden gebruikt voor publieksactiviteiten van uiteenlopende aard. Hierbij zoeken we zoveel mogelijk een historische invalshoek. Hierin onderscheidt het museum zich van andere instellingen in Groningen.

Museum aan de A is niet alleen brandpunt van het A-kwartier maar ook een inspirerend startpunt van de Groninger geschiedenis: we verleiden onze bezoekers om zelf verder op ontdekkingstocht te gaan langs verschillende historische plekken in de provincie.

Narratief en kernwaarden

Volgend uit onze missie en visie hebben wij een narratief (merkstrategie) opgesteld in samenwerking met verschillende partijen waaronder Marketing Groningen. Hierin is input verwerkt van onze medewerkers en vrijwilligers, samenwerkingspartners en erfgoedinstellingen en musea in de provincie. Dit narratief ligt aan de basis van wat we doen en welke keuzes we maken.

Onze overtuiging berust op vijf kernwaarden. Samen vormen ze de intrinsieke motivatie bij alles wat we doen.

- **Zelfbewust:** Groninger eigenwaarde
- **Lef:** Onverwacht en onconventioneel
- **Toegankelijk:** Een pleisterplaats voor iedereen, inclusief, bereikbaar en laagdrempelig
- **Verbinding:** Een ontmoetingsplek met combinatiekracht
- **Relevant:** Geschiedenis voor de toekomst

Narratief en kernwaarden zijn in oktober 2021 gecombineerd in het praktische merkpaspoort voor alle medewerkers: *Museum aan de A. Waar het DNA van Groningen tot leven komt*. In 2022 werkten we aan een nieuw document, ons kompas. Dit kompas vervangt in 2023 ons merkpaspoort en is niet alleen bedoeld voor de medewerkers maar ook voor andere stakeholders. Dit document levert de basis voor bijvoorbeeld activiteiten- en projectplannen, een bidbook en subsidieaanvragen.

Joost Nuijten

Anita Oosterloo

Vernieuw- bouw en vastgoed- ontwikkeling

02

Omgevingsvergunning monumenten

Eind 2022 is de omgevingsvergunning aangevraagd voor de verbouwing, de isolatie / verduurzaming en het toegankelijk maken van de monumenten van het museum. De vergunningsaanvraag is ontvankelijk verklaard en we hopen deze dan ook te krijgen voor de deadline van 1 juli 2023. Dat is het moment waarop de gemeente bij de provincie de 1,5 miljoen euro kan aanvragen uit de NPG gelden, de erfgoedregeling.

Bidbook en onderbouwing

Met de afdelingen cultuur en vastgoed van de gemeente brengen we alle cijfers in kaart, die te maken hebben met de benodigde investering voor het gehele project. Vanzelfsprekend besteden we ook veel aandacht aan de benodigde bedragen voor de exploitatie als de verbouwing zijn beslag krijgt. Bij dit proces is ook de provincie aangehaakt. De inhoudelijke en architecturale plannen vertalen we in een Bidbook. Zodra het college van B&W en daarna de gemeenteraad een positieve beslissing nemen, kunnen we verder met het ontwerp van de vernieuwbouw aan de Schuitemakersstraat.

Samenwerkingspartners

Voor de transitie naar het nieuwe Museum aan de A is de vernieuwbouw van het grootste belang. 2023 zal dan ook in het teken staan van de voorbereiding op deze verbouwing, voorlopig ontwerp, definitief ontwerp en uitvoeringsontwerp (bestektekeningen) en de daarbij behorende noodzakelijke

fondsenwerving. Er zal veel tijd en aandacht uitgaan naar dit grootse project. Bovendien is door de economische en geopolitieke omstandigheden nog onduidelijk wat de werkelijke planning zal zijn. De risicoanalyse van de vernieuwbouw wordt maandelijks bijgesteld. Niettemin stellen we alles in het werk om de transitie naar het nieuwe museum ook nu al meer voelbaar te maken. In de volgende paragrafen beschrijven we hoe we dit doen in 2023.

Projectorganisatie

Planning

De diverse fasen van de verbouwing zijn weergegeven in onderstaand schema:

In 2023 zal een aannemer geselecteerd en gecontracteerd worden en komt het bouwteam tot stand. Het Structuurontwerp+ is dan het startpunt voor de aannemers om uitvoerende expertise in te brengen.

In deze fase vindt afstemming plaats tussen wens en techniek en ervaren de aannemers nog genoeg vrijheid om een efficiënt en maakbaar ontwerp te maken en mogelijk het concept verder te versterken. Zowel de aannemers als een bouwkostendeskundige en exploitatie-expert prijzen de ontwerpen af. Hierop produceert Draaijer (rol + functie) de nodige managementinformatie zodat de ambitie van het project zo hoog mogelijk kan blijven.

Risicoafweging en financiering

De bouwplanning is strak en we streven ernaar om het vele noodzakelijke overleg tussen museum en stakeholders – van medewerkers tot burens – de Rijksdienst Cultureel Erfgoed, de verschillende afdelingen van de gemeente en de provincie en de vele subsidieverstrekkers te doen passen. Daarom hebben we in 2022 aan de voorkant iets meer tijd besteed en de zaken werkelijk goed uit- en doorgedacht i.p.v. te snel beginnen met de uitvoering. In de afstemming met de Raad van Toezicht vindt regelmatig een gestructureerde risicoafweging plaats. De vernieuwbouw blijft echter in de huidige maatschappelijke context van geopolitieke onzekerheden en krapte op de bouwmarkt diverse onzekerheden in zich dragen, te denken valt aan budgetoverschrijdingen, knelpunten in de leveringen en personele beschikbaarheid. De wisseling in het gemeentebestuur in 2022 heeft geleid tot een coalitieakkoord waarbij veel overeenkomsten te vinden zijn met de doelstellingen van Museum aan de A: een toegankelijke culturele instelling met een publieke ruimte waar je ook met een kleine portemonnee welkom bent.

Collectie

03

De transitie naar Museum aan de A als historisch museum voor Groningen heeft gevolgen voor de samenstelling van de collectie en het collectiebeleid.

Collectieplan

Het bestaande collectieplan is gericht op scheepvaarthistorische collecties. In 2023 komt het nieuwe collectieplan voor Museum aan de A tot stand. Dit nieuwe collectieplan zal het toekomstige collectiebeleid van het museum beschrijven met een bredere invalshoek van de geschiedenis van stad en provincie Groningen. In de toekomst zullen we met onze partners Groninger Museum en de Groninger Archieven verder werken aan een gezamenlijk collectiebeleid (wie doet wat). Bij de Groninger Niet Weggooien Tour, die we in april en mei organiseren met een aantal partners in de provincie, verwerven we dan ook alleen objecten uit de Tweede Wereldoorlog, die passen binnen ons nieuwe beleid.

Wegens ziekte van de conservator is in augustus 2022 Bureau De Wierde in de arm genomen voor het schrijven van het collectieplan en het ondersteunen van de afdeling collectie bij het ontzamelen en uitruimen. De invulling van de details in het collectieplan pakt de conservator vanaf juli 2023 op met het hele team collectie, in samenwerking met Bureau De Wierde.

Verzamelen

Museum aan de A blijft collectioneren. In 2023 zal de uitbreiding van de collectie beperkt zijn. Mogelijk betreft dit alleen unica (topstukken) en aanvullingen op bestaande deelcollecties.

Ontzamelen

Ook in 2023 beoordelen we de bestaande maritieme en deels streekhistorische collecties kritisch. Stukken of deelcollecties die niet thuishoren in het verhaal van Groningen worden ontzamd, drastisch ingekrompen of als bruikleen elders ondergebracht. Bij het ontzamelen

zijn verschillende medewerkers betrokken, het is een tijdrovend proces dat al in 2022 is begonnen en in 2023 verder gaat.

Voorbeelden van collectieonderdelen en objecten die ontzamd worden, zijn deelcollecties zoals de walvisvaart (Waddeneilanden) en de admiraliteit (Friesland) en de collectie Drentse maritieme objecten. Deze beide deelcollecties worden in 2023 overgedragen aan het Fries Scheepvaartmuseum en het Drents Museum. Voor de tjalk Alida, van Ploegschilder George Martens, die al jaren op de binnenplaats ligt, zoeken we in 2023 een andere bestemming.

Het ontzamen is een *work in progress* dat veel tijd vergt en ook na 2023 verder gaat. Met name het met de stofkam door de collectie gaan, bijvoorbeeld het ontzamen van meervoudig aanwezige objecten, museaal ongeschikte objecten of objecten die in slechte staat zijn kost veel tijd en aandacht. Het kiezen van de af te stoten objecten moet zorgvuldig gebeuren en ook hiervoor moet vanzelfsprekend de nodige tijd worden gereserveerd.

Ook op het gebied van het ontzamen van documentatie- en archiefcollecties is de afdeling collectie al sinds 2022 druk bezig om een grote slag te slaan. Zo dragen we de grote en unieke collectie scheepsbouwtekeningen over aan de Groninger Archieven. De bibliotheek is al aanzienlijk uitgedund. In 2023 kijken we nog eens kritisch naar de overgebleven bibliotheekcollectie. In de vernieuwbouw hebben we straks een handbibliotheek in de kantoorruimte.

Het spreekt vanzelf dat we al deze ontzamel-activiteiten met grote zorgvuldigheid uitvoeren en in het geval van museumobjecten, gaat dat via de in de LAMO (Leidraad Afstoting Museale Objecten) gestelde parameters. Het museum maakt daarbij gebruik van de landelijke afstotingsdatabase, collegiale relaties in het museale veld en o.a. door het aanbieden van stukken aan passende erfgoedinstellingen of documentatie-instellingen en universitaire of museale bibliotheken.

Uitruimen van de objecten uit het Gotisch Huis

Op 8 januari 2023 sloten we de deuren van het Gotisch Huis, met sinds de opening van het Noordelijk Scheepvaartmuseum in 1978, de vaste presentatie van de maritieme geschiedenis van Noord-Nederland voor het publiek. Tot 1 juli 2023 is de conservator met de collectiemedewerkers en Gertrude van der Veen van Bureau de Wierde aan het werk met planvorming en daarna uitwerking. In principe zijn alle objecten in de museumzalen én in het interne depot in de kelder geregistreerd in Adlib. We gaan alle objecten checken en ontbrekende gegevens aanvullen in de database. Voor het verpakken en transporteren naar onze depots in Nienoord en Nuis huren we externe verhuizers in. Hiervoor is in Nienoord extra ruimte gehuurd en laten we in maart 2023 nieuwe stellingen plaatsen. Grote objecten, zoals de werkbanken, blokken, smederijobjecten, en interieurstukken die niet kwetsbaar zijn brengen we over naar de gehuurde ruimte in Joure waar ook alle motoren uit de collectie van het museum staan opgeslagen. Het is de verwachting dat een groot deel van de uit te ruimen objecten een plek kan vinden in de bestaande depots. Of de verzameling schilderijen, aquarellen, prenten en textiel in een ander, beter geklimatiseerd, depot zou moeten worden ondergebracht in bijvoorbeeld het Drents Museum (vlaggen) of een museumdepot elders (Rhenen, Alkmaar) of dat hiervoor ruimte met een geschikt klimaat kan worden gerealiseerd in het depot in Nienoord is nog in overweging. Gezien de beperkte beschikbaarheid van depotruimte elders is dat laatste wellicht voor de korte termijn een goede optie.

Samen- 04 werking met partners in stad en provincie

Museum aan de A vormt een vast samenwerkingsverband met de Groninger Archieven, het Groninger Museum en Noorderpoort. Het museum fungeert als spil in het geheel van onze vaste partners en alle musea uit de provincie. Met al deze partners werken we samen op inhoud en willen we de verhalen van Groningen en de Groningers vertellen. De samenwerking met deze vaste partners is in 2020 vastgelegd in samenwerkingsovereenkomsten. Hierin verklaren zij gezamenlijk bij te dragen aan de totstandkoming en exploitatie van het nieuwe Museum aan de A. In 2023 gaan we deze overeenkomsten verder concretiseren.

Langdurige samenwerking met de musea en andere erfgoedinstellingen in de provincie ligt aan de basis van alles wat het Museum aan de A gaat ondernemen. Museum aan de A zoekt bij al haar activiteiten en tentoonstellingen de samenwerking op met musea, historische verenigingen en bibliotheken in de provincie. We maken de provinciale musea ook zichtbaar in Museum aan de A, als startpunt voor ontdekkingstochten door de provincie en als thematische verbinder of *linking pin* met de provinciale musea en erfgoedinstellingen. Daarnaast neemt de provincie in 2023 een belangrijke rol in bij het ontwikkelen van de vaste presentatie. We besteden continu aandacht aan structurele communicatie door werkbezoeken, nieuwsbrieven en bijeenkomsten.

Structurele samenwerking met erfgoedinstellingen in de provincie

Op basis van input vanuit de provincie

Provinciaal Museumdepot

Museum aan de A is een van de leden van het eerste uur van de kortgeleden opgerichte Coöperatie Sterke Musea Groningen. We hebben in dit gremium het voorstel geopperd om te komen tot een provinciaal museumdepot waar alle musea in Groningen terecht kunnen met hun collectie. Het blijkt dat deze wens sterk leeft bij meerdere musea. Museum aan de A wil graag een rol spelen bij de uitwerking van dit voorstel. Dit sluit overigens naadloos aan bij de ambitie van het museum om een provinciebrede rol te vervullen. In 2023 zal hierover verder worden nagedacht en gesproken met alle belanghebbenden. Het is nog niet duidelijk hoeveel inzet en mankracht dit zal kosten.

Samenwerking met overige partners

We stimuleren naast de samenwerking met onze vaste partners en met de provincie ook de samenwerking met Marketing Groningen en de andere erfgoed- en culturele instellingen in stad en provincie die aangesloten zijn bij Erfgoedpartners, zowel in de vaste presentatie

als in de historische ontmoetingsplek. Daarnaast zoekt het museum ook vergaande samenwerking op andere onderdelen van het proces zoals gezamenlijke marketing, educatie en publieksbereik.

We werken bij voorkeur samen met Groningse ondernemers. Nu al exploiteren JanBas van Aalderen en Nick Nijboer Museumcafé Het Pomphuis en zij zullen na de verbouwing ook een rol spelen bij de horeca voor gezelschappen in het museum. Hiermee zijn we aan het proefdraaien.

Met Stichting Ubbo Emmiusfonds werken we graag samen. Een veeleisende groep die ons, na elke vergadering, uitgebreid feedback geeft waarmee we onze vergaderfaciliteiten (ook al voor de verbouwing) kunnen optimaliseren. Verder werken we nauw samen met Stichting Pittig Gekruid. Dit doen we zowel in de activiteitsfeer om ons aanbod diverser te maken, als in catering bij bijvoorbeeld activiteiten zoals talkshows en lezingen.

Samen met Het Groninger Landschap organiseren we ook in 2023 weer Hunzedalvaarten. Wij zorgen voor Museumschip PW 17 / Emma, de schippers en de (financiële) administratie. Het Groninger Landschap levert de gids en verzorgt een deel van de marketing. Het Visserijmuseum Zoutkamp verzorgt vaartochten over het Reitdiep op hun garnalenkotter de ZK4. Zij leveren ook de schippers. Museum aan de A zorgt voor de (financiële) administratie, de PR en Het Groninger Landschap levert ook bij deze tochten de gids.

Een nieuwe samenwerkingspartner is Van Hulley. Van Hulley biedt een werk-leertraject voor vrouwen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Deze vrouwen doen een opleiding en doen werkervaring op in het naaiatelier. Ze maken fantastische producten van resttextiel. Van ons oude tentoonstellingsmateriaal maken ze sleutelhangers en tassen. Op alle plekken waar dat kan zoeken we de verbinding met Groningers.

Museum aan de A **VAN HULLEY**

Museum aan de A is een museum van, door en over Groningen. Hier werken we aan verhalen van Groningers. Over successen en schaduwkanten.

Van Rabenhaupts overwinning in 1672 tot de Groningse betrokkenheid bij alavernij. Van pionierende Groninger vrouwen tot portretten uit het aardbevingsgebied. Dat doen we met lef en liefde.

Net als de vrouwen van Vanvalley. Zij maken de meest fantastische producten van resttextiel. Zoals dit doek van onze tentoonstelling De Pelgrim en de Dame uit 2017. Ondertassen werken zij aan een nieuw leven. Ze volgen een oprijding waarmee ze al snel een volgende stap kunnen zetten: hun dromen achterna.

museumaande.nl

DOEK MET PAPENGA - JAN ABEL WOODENWYD DEEL COLLECTIE GRONINGER MUSEUM

Presentatie, publiek en educatie

05

Vaste presentatie en historische ontmoetingsplek

In 2023 besteden we met onze samenwerkingspartners Groninger Museum, Groninger Archieven en Noorderpoort tijd en energie aan de ontwikkeling van de herinrichting en vaste presentatie van het museum. In een werkgroep, aangevuld met concept-ontwikkelingsbureau Studio Louter en 2D/3D ontwerpbureau OPERA maken we plannen voor de verhaallijn van de vaste presentatie en werken we tegelijk aan de programmering voor de tijdelijke tentoonstellingen die we plannen vanaf begin 2026 t/m 2028. In mei 2022 zijn we hiermee gestart.

Daarnaast zorgen we er ook in 2023 voor dat ons museum een levendige historische ontmoetingsplek is met activiteiten, workshops, lezingen en tijdelijke tentoonstellingen samen met verschillende partners uit de stad en provincie en de bezoekers.

Niet alleen in de ontwikkeling van de vaste presentatie spelen diversiteit, inclusie en toegankelijkheid een belangrijke rol. Dit zien bezoekers ook terug in onze tijdelijke tentoonstellingen en activiteitenprogramma. Museum aan de A wil vanaf de heropening van de vernieuwbouw groeien tot gemiddeld 50.000 bezoekers per jaar.

De doelgroepen van de nieuwe vaste presentatie zijn:

- Inwoners van Groningen stad en provincie;
- Scholieren met educatief programma voor primair onderwijs en voortgezet onderwijs;
- Studenten mbo, hbo en wo;
- Toeristen uit binnen- en buitenland (educatie meertalig).

De doelgroepen van de historische ontmoetingsplek zijn:

- Inwoners van Groningen stad en provincie
- Geïnteresseerde vrijwilligers die participeren in het project Maak Geschiedenis van de Groninger Archieven;
- Studenten van Noorderpoort voor stages; we worden leer-werkplek en leslocatie voor Noorderpoort;
- Specifieke bezoekers voor activiteiten in het museum, maar ook op locatie in de gemeente en provincie;
- Studenten mbo, hbo en wo.

In 2023 organiseren we een aantal pilotactiviteiten waarbij we ons specifiek richten op deze doelgroepen. Zo werken we voor Ketj Koti weer samen met Charles Goudsmit van Stichting Pittig Gekruid. Samen met de *community* zorgen we voor een divers activiteitenprogramma rondom het thema van Ketj Koti. De hele maand juni is het Ketj Koti maand met een grootse afsluiter op 1 juli. Hiervoor reserveren we de oude motorenhal. Ook zal Charles Goudsmit gemiddeld een keer per twee maanden een activiteit programmeren in ons museum. Zo werken we steeds meer toe naar het gebruik van het museum als een buurthuis.

Diezelfde functie heeft ons museum voor buurtvereniging het A-kwartier. Ook in 2023 maakt de vereniging gebruik van onze ruimte en faciliteiten voor bijvoorbeeld lezingen en buurtborrels.

Samen met Noorderpoort organiseren we een pilot waarbij studenten vanuit het vak Ruimtelijke Vormgeving nadenken over representatie van gemarginaliseerde groepen in musea. Ook betrekken we regelmatig studenten vanuit andere richtingen van Noorderpoort bij onze activiteiten, zoals tijdens activiteiten in het kader van de tentoonstelling *Vraauwlu - Groningers die je wil kennen*.

Onze vijf kernwaarden vormen het uitgangspunt van alle tentoonstellingen en activiteiten die het museum organiseert. Door met lef op een verbindende manier tentoonstellingen en activiteiten te programmeren die gaan over Groningen en Groningers maken we het museum toegankelijk en relevant.

Tijdelijke tentoonstellingen

Met onze tijdelijke tentoonstellingen laten we ook weer in 2023 de bezoekers alvast kennis maken met de richting van Museum aan de A. Zo werken we toe naar de basis voor onze strategische doelen 3 & 4.

We werken in 2023 intensief samen met Noorderlicht. Daarmee verbinden we een voor ons nieuwe partner aan Museum aan de A. Met de tentoonstelling *De Groninger Galerij – Portretten uit het aardbevingsgebied* sluiten we bovendien aan bij onze kernwaarden zelfbewust en relevant. De aardbevingsproblematiek is tenslotte heel actueel en is een groot onderdeel van de Groninger identiteit. Samen met Stichting Beeldmix en Noorderlicht werken we mee aan de landelijke expositie De Mix. Stichting Beeldmix maakt met twaalf Nederlandse musea en NS-stations een serie van twaalf nieuwe De Mix projecten. Telkens zullen deze te zien te zijn voor de duur van twee maanden verspreid over twaalf provincies in Nederland. Ieder project bestaat uit een foto-opdracht aan een hedendaagse fotograaf, een tentoonstelling in een museum en een publicatie. Fotocollecties van historische fotografen worden gebruikt als bron van inspiratie voor nieuw werk van hedendaagse Nederlandse fotografen. Twee fotografen, één van vroeger en één van nu.

Dat zijn voor Museum aan de A Jacob Molenhuis (1894-1975) die de samenleving van het Marnegebied vastlegde. Van 60 jaar werk zijn 6.000 glasnegatieven bewaard gebleven in het archief van Spaarnestad Photo.

De hedendaagse fotograaf David Vroom (1987) reageert op de foto's van Molenhuis. Bij Vroom stelt het beeld van de geportretteerde vragen over wie wij zijn en hoe we ons leven vormgeven.

Met de tentoonstelling *Vraauwlu. Groningers die je wil kennen* voegen we op een toegankelijke manier een nieuw perspectief toe op de Groninger geschiedenis door invloedrijke, spraakmakende en pionierende vrouwen weer in het spotlicht te zetten. We vinden die als Museum aan de A relevant omdat het aansluit bij de tendens in de maatschappij dat er meer ruimte moet komen voor andere perspectieven.

Activiteiten

Onze kernwaarden zijn daarnaast de basis van alle publieksactiviteiten die het museum organiseert. Dit doen we op een inclusieve manier. We zetten dus actief in op het bereiken van mensen die niet snel vanuit zichzelf het museum bezoeken. Dit doen we door niet alleen voor maar ook mét nieuwe doelgroepen te programmeren. We zetten dus in op een inclusief, toegankelijk en verbindend activiteitenprogramma. Daarmee laten we ons publiek kennis maken met de Groninger geschiedenis, op allerlei verschillende manieren en op allerlei niveaus van informatievoorziening. Voor de liefhebber van een vlotte historische snack en de culturele en historische fijnproever: Museum aan de A wordt voor iedereen. Ook in 2023 programmeren we dus een goed gevuld en inhoudelijk activiteitenprogramma voor in het museum,

maar ook daarbuiten. *Internationale Vrouwendag, De Nationale Museumweek, de Niet Weggooien Tour, de Groninger Museumnacht, Open Monumentendag, Oktober Kindermaand, De Dag van de Groninger Geschiedenis, WinterWelVaart*, het zijn allemaal momenten waarop we ons publiek de mogelijkheid geven verhalen te delen, nieuwe perspectieven op te doen en anderen te ontmoeten.

Daarnaast programmeren we, uiteraard, ook inhoudelijke activiteiten bij de tentoonstellingen. Met ons diverse aanbod van publieksactiviteiten leveren we een bijdrage aan het toegankelijk, inclusief en bereikbaar maken van de Groninger geschiedenis en cultuur. Hiermee houden we, met elkaar, de Groninger historie levend.

Onderwijs

Alle verhalen die te vertellen zijn over de Groninger geschiedenis zijn het goud dat we in handen hebben voor het onderwijs. Daar is het geschiedenisonderwijs logischerwijs veralgemeniseerd en gaat het vaak over de grote gebeurtenissen en de landelijke ontwikkelingen. Toch komt er de laatste jaren steeds meer aandacht voor regionaal erfgoedonderwijs, waarbij de museumsector een belangrijke rol kan spelen. Jarenlang gebeurde dit alleen op regionaal niveau, maar in 2022 kwam de Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO) ook met een verankering van erfgoedonderwijs in de landelijke kerndoelen. Een belangrijke stap.

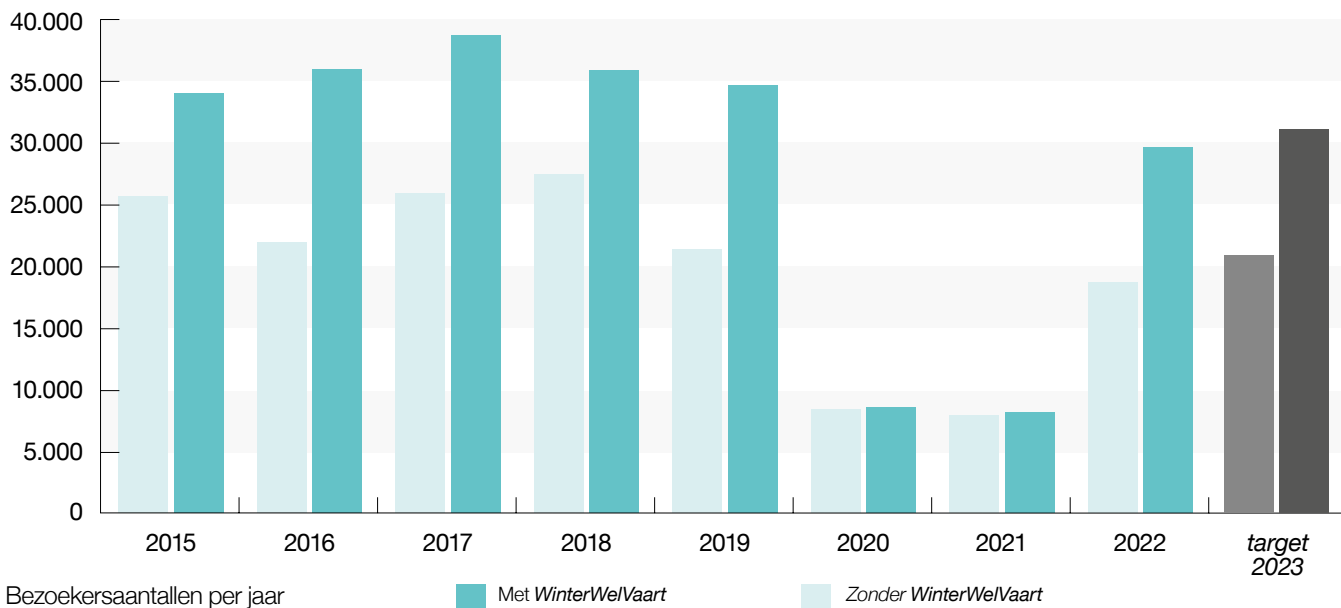
Regionale geschiedenis

Museum aan de A ziet het als een belangrijke taak om een plek te zijn waar leerlingen en docenten kennis kunnen maken met de regionale geschiedenis. Het gaat namelijk altijd over de directe leefomgeving van mensen en daarmee vormt het de basis voor bijvoorbeeld omgevingsbewustzijn en identiteitsvorming.

In Cultuur in de Spiegel bepleit Barend van Heusden immers dat cultuureducatie mensen tot zelfbewuste, relativiserende en kritische burgers maakt, met een sterk gevoel voor en inzicht in de complexiteit van cultuur. Niet voor niets is zelfbewust één van onze kernwaarden. Uit onderzoek is gebleken dat een regionale invulling van geschiedenisonderwijs leidt tot meer betekenisvol geschiedenisonderwijs. Museum aan de A is straks een bijzondere plek waar leerlingen kennis kunnen opdoen over hun eigen regio.

Begrip van het heden

Daarnaast is Museum aan de A ook de verbinding naar alle andere musea in de provincie. Door de leerlingen ook kennis te laten maken met de verhalen van die instellingen, kunnen we ze ook op microniveau de geschiedenis van hun eigen plek leren kennen. Zoals we al eerder opmerkten: begrip van het heden begint met de kennis van het verleden. Met onze educatieve programma's willen we ervoor zorgen dat leerlingen al op jonge leeftijd in aanraking komen met de kennis van het verleden. Uiteraard op een voor de doelgroep geschikte manier, waardoor we de geschiedenis toegankelijk maken voor alle leeftijden. Door het vertellen van persoonlijke verhalen die in de eigen leefomgeving van de leerlingen plaatsvonden, maken we geschiedenis relevant voor de leerlingen. Door de leerlingen kennis te laten maken met historische Groningers zorgen we voor sterke rolmodellen en daarmee dat ze met trots kijken naar de plek waar ze vandaan komen. Bovendien weten ze hierdoor ook dat de wereld voor hen openligt, ook vanuit Groningen. Bovendien werkt het ook andersom, als leerlingen zich herkennen in het onderwijs wat geboden wordt, spreekt het onderwijs ze ook meer aan. Daarom ontwikkelen we een educatief aanbod dat aansluit bij de Groninger Canon.

We gaan daarom verder met de gestarte projecten om zo toe te werken naar het strategisch doel met betrekking tot educatie:

- In de leergemeenschap Cultuureducatie met het Parcival College en het CSG Wessel Gansfort, onderzoeken we hoe we op een duurzame en verbindende manier kunnen samenwerken als museum en voortgezet onderwijs.
- In 2022 hebben we bovendien grote stappen gezet in het initiëren van een Groninger Onderwijs canon en we starten in 2023 met de ontwikkeling hiervan, samen met Erfgoedpartners, Kunst & Cultuur en culturele partners in stad en provincie.
- In 2023 beginnen we, samen met het team professionele museumdocenten, te werken aan het

educatieve aanbod voor Museum aan de A. We zorgen er zo, in combinatie met trainingen en teambuilding voor dat er in 2026 een sterk team staat en dat we beschikken over een sterk educatief aanbod, gebaseerd op de kernwaarden.

- Daarnaast ontwikkelen we ook materiaal waarmee we een eventuele sluiting van het museum kunnen opvangen, bijvoorbeeld door het ontwikkelen van leskisten voor in de klas, de inzet van museumdocenten in de klas, etc. Op die manier houden we, ook ten tijde van een sluiting, verbinding met het onderwijs.

Met onze tentoonstellingen, educatieve programma's, activiteiten en evenementen willen we in 2023 32.000 bezoekers trekken.

Marketing en 06 communicatie

Onze naam

Museum aan de A. Met deze naam onderstrepen we onze aard en ambities. Het is bovendien een eerbetoon aan de maritieme wortels van ons museum. Onze oude naam is bij velen bekend en wordt nog op veel plekken vermeld. Onze nieuwe naam is nog niet ingeburgerd, die moet nog verder geladen worden zodat de naam Museum aan de A staat als een huis. Dat is het hoofddoel van onze communicatie in 2023. Een aantal vrijwilligers speuren internet af op zoek naar oude vermeldingen en laten ze aanpassen. Onze naam op de bewegwijzering in de stad wordt dit voorjaar aangepast door de gemeente Groningen.

De A die Groningen vormde

In Groningen staat A, Aa of Ae voor stromend water. Dat houdt niet op bij de A die vanuit Drenthe door de stad stroomt. Groningen telt talloze andere A's. De entree van het Museum aan de A ligt straks letterlijk aan de Kleine der A. Dit is de rivier die vanuit Drenthe door Groningen stroomt en die de stad heeft gemaakt tot wat deze is. Voor de stad was de A eeuwenlang van levensbelang. Het was een onmisbare route voor handel en nijverheid, een verbinding richting zee en Ommeland. Via de A kwamen goederen én invloeden van buiten de stad in: nieuwe ideeën, andere culturen. Bovendien bracht de A (schoon) drinkwater. De A was daarmee met recht een levensader. Ook voor het landschap was de A van grote betekenis. Samen met de Hunze en andere beken en rivieren die vanaf het Drents Plateau richting zee stroomden, vormde de A het Groninger land.

Aan de A

We plaatsen straks niet alleen de hoofdentree van ons museum aan de (Kleine der) A, ook in onze programmering besteden we steeds meer aandacht aan de A. Enkele voorbeelden hiervan in 2023 zijn het lezingenprogramma *De Groninger A's*, een kostuumshow *Emancipatie aan de A*, het educatief programma *Zomer aan de A* en intensievere samenwerkingen met de Akerk en de buurtvereniging van het A-kwartier. Steeds maken we de link naar de A om zo de naam van ons museum te verduidelijken en te laden.

Huisstijl

Een nieuw museum betekent een nieuw merk, een nieuwe identiteit en een nieuw imago. Gebruikten we in 2022 bij het invoeren van onze nieuwe tijdelijke huisstijl naar buiten toe nog steeds ook het logo van het Noordelijk Scheepvaartmuseum, dit jaar gebruiken we bij nieuwe uitingen alleen nog Museum aan de A. Wel vermelden we nog in publicaties, voor de duidelijkheid, dat Museum aan de A de opvolger is van het Noordelijk Scheepvaartmuseum.

Stakeholders

Om een goede verandering naar Museum aan de A te bewerkstelligen is goede communicatie met alle stakeholders essentieel. We betrekken onze medewerkers en vrijwilligers, partners, burens en politiek in onze transitie, dat doen we op een transparante manier. We laten ze meedenken, gebruiken hun input, informeren ze en enthousiasmeren ze. Over onze nieuwe vaste opstelling, activiteitenagenda maar ook over nieuwe samenwerkingen en ontwikkelingen in het ontwerpproces. Dit doen we door (werk)overleg, presentaties, masterclasses, bijeenkomsten, informele borrels, teamuitjes, via e-mail, social media, de website en digitale nieuwsbrieven.

Ons kompas

In 2023 komen we met ons kompas. Dit kompas vervangt het merkpaspoort dat we in 2021 hebben ontwikkeld. We hebben hierin de merkwaarden van het museum verder aangescherpt. Het kompas wordt niet alleen gebruikt door de medewerkers maar we delen het ook met andere stakeholders. Het wordt ook opgenomen in het Bidbook. Telkens toetsen we of dat wat we zeggen, schrijven en doen past bij onze missie en visie en kernwaarden. Ons kompas houdt ons op koers.

Marketingcommunicatieplan

We werken met een marketingcommunicatieplan met als doel het nieuwe Museum aan de A te introduceren en te positioneren als relevant, verbindend en toegankelijk. In 2023 doen we dit voor de tentoonstellingen *Vraauwlu* en

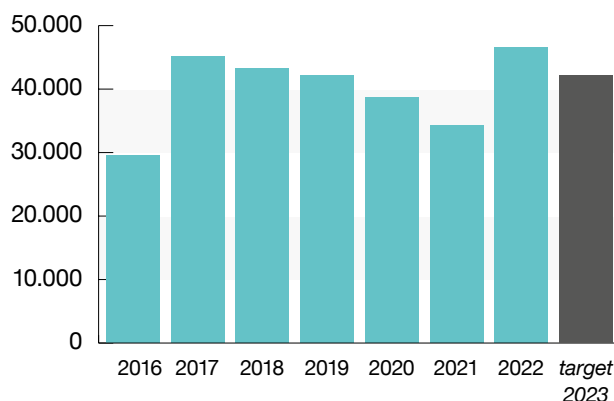
De Groninger Galerij – Portretten uit het aardbevingsgebied met bijbehorend activiteitenprogramma. Ook vestigen we aandacht op onze andere in het oog springende activiteiten en evenementen om onze naamsbekendheid (verder) te vergroten.

Doelstellingen

- Introduceren van Museum aan de A onder inwoners van stad en provincie Groningen van 18-65 jaar
- Vergroten van de naamsbekendheid van Museum aan de A onder inwoners van stad en provincie Groningen van 18-65 jaar
- Trekken van publiek naar de tentoonstellingen, activiteiten en evenementen

Website

We zetten in het eerste kwartaal onze volwaardige nieuwe website live (in de tijdelijke huisstijl). Daarna kunnen we de oude site, noordlijkscheepvaartmuseum.nl verwijderen. Het overgrote aantal bezoekers van de oude website wordt achter de schermen omgeleid naar de nieuwe. Toch zullen we naar verwachting teruglopen in het aantal online bezoeken omdat dat je bij het opheffen van een oude website altijd websitebezoekers verliest.

Aantal website bezoeken Museum aan de A

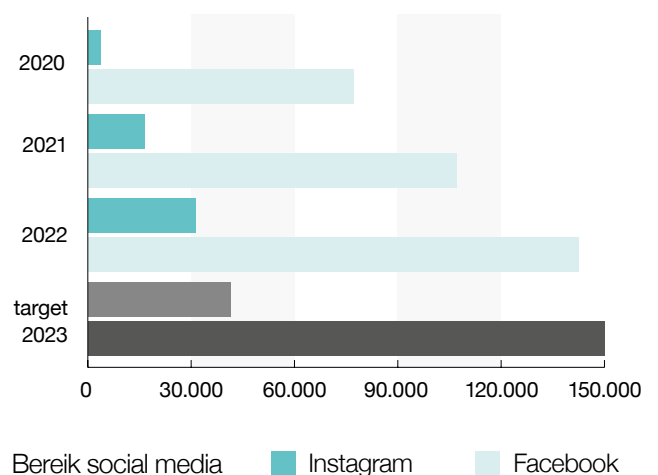
Oude online vermeldingen op websites van derden worden aangepast naar onze nieuwe naam, URL en vormgeving. Zodra onze volwaardige website live staat, laten we ook Google Ads instellen. Dat is op de huidige *onepager* niet mogelijk. Voor de inrichting van Google Ads vragen we advies van een bureau. Google Ads zetten we ook in om de naamsbekendheid te vergroten.

Social media

Museum aan de A is actief op Instagram, Facebook, Twitter, LinkedIn en YouTube. Op ieder kanaal verlenen we service en vooral op Facebook en Instagram wordt bijna dagelijks content ontwikkeld. Met deze content willen we ook onze naamsbekendheid vergroten en mensen naar het museum trekken. Dit jaar zullen we meer gebruik maken van betaalde social media-advertenties op Facebook en Instagram, bijvoorbeeld bij de tentoonstelling *Vraauwlu, De Groninger Galerij* en bij *Keti Koti, Bommen Berend, Sinterklaas* en *WinterWelVaart*. Een groot deel van de onze doelgroep is namelijk actief op deze social media platforms en hierop kunnen we heel gericht adverteren.

Zowel het bereik op Facebook als op Instagram is in 2022 flink toegenomen. Die stijgende lijn willen we vasthouden in 2023. We monitoren ons bereik op social media maandelijks en sturen bij waar we kunnen.

Een kans voor ons museum zou kunnen zijn om in 2023 met een stagiair te experimenteren met TikTok. Een social media-kanaal voor mensen die geboren zijn tussen 1997 en 2012. Trendgedreven, minder inhoudelijke, luchtige en leuke content kan laten zien dat Museum aan de A niet saai is. De content moet natuurlijk wel passen bij onze kernwaarden.

25 februari – 10 september 2023

Vraauwlu

Groningers die je wil kennen

Museum
aan de A
WERK IN UITVOERING

Brugstraat 24-26
9711 HZ Groningen

Media

Museum aan de A is goed vertegenwoordigd in de lokale media en regionale media. Zij spreken een regionaal publiek aan waar een groot deel van onze doelgroep onder valt. Dit is altijd *earned media*. Betaalde social media posts gebruiken we al langer, sinds kort experimenteren we met andere *paid media*, zoals een betaalde postercampagnes voor

WinterWelVaart en *Vraauwlu* in de binnenstad van Groningen en advertenties in het Museumtijdschrift.

Daarnaast focussen we ons dit jaar op onze perscontacten en perslijst. We willen meer relaties in de landelijke pers. Hiervoor vragen we hulp aan onze partners als het Groninger Museum maar bijvoorbeeld ook aan een mediaexpert.

Bedrijfs- voering

07

Systemen

In 2023 zijn de systemen die in de vorige jaren zijn ingevoerd ook daadwerkelijk operationeel. Deze systemen betreffen Toprooster voor het inroosteren van medewerkers, HR salaris & gemak voor de salarisverwerking en ziekmeldingen en AFAS voor de boekhouding. De mogelijkheid om tijd te gaan schrijven met behulp van AFAS wordt in 2023 onderzocht. In 2023 gaan we de samenwerking met het Groninger Museum verder uitwerken. We gaan kijken of wij de kwetsbaarheid op de verschillende systemen kunnen verminderen door gebruik te maken van elkaars kennis. Daarnaast verwachten we dat de samenwerking zal leiden tot een verdere kwaliteitsslag.

Op het gebied van de ICT is een aantal investeringen gedaan om de hardware te moderniseren en het (draadloze) netwerk goed bruikbaar te maken voor onze bezoekers en ons eigen personeel. Voor het onderhoud van het automatiseringslandschap maken we gebruik van een externe partij. In het jaar 2023 gaan we het landschap waar nodig verbeteren. Daarnaast zoeken we ook op dit punt de samenwerking met het Groninger Museum.

Financiële administratie

De financiële administratie voeren we vanaf 1 januari 2023 in AFAS. De eerste helft van 2023 zal gebruikt worden om de medewerkers op real-time basisinzicht te geven in hun eigen budgetten en de besteding daarvan.

Daarnaast gaan we in de eerste helft van 2023 de projectadministratie verder operationeel maken. Dat betekent dat onze projectleiders inzicht hebben in de projectkosten in relatie tot de begroting van hun project. We nemen de projecten rond de vernieuwbouw en de nieuwe inrichting hierin op.

We verbeteren onze managementrapportage zodat het management en de Raad van Toezicht optimaal geïnformeerd wordt over de financiële stand van zaken van het museum. Ook besteden we aandacht aan de (financiële) risico's waarmee het museum te maken krijgt zodat we daar op een goede manier op kunnen anticiperen.

Bedrijfsplan

In 2023 maken we een bedrijfsplan waarin de commerciële zaken in het toekomstige Museum aan de A uitgewerkt worden. In Museum aan de A zal het eigen verdienmodel meer aandacht krijgen en een steeds belangrijkere plek gaan innemen.

Het bedrijfsplan zal hier inzicht in geven en er zal een uitwerking te zien zijn waarin deze eigen inkomsten toegelicht worden. De beschikbare zaalruimtes, de samenwerking met partijen in de nabije omgeving van het museum en de toekomstige activiteiten in het museum zullen we hier nader in uitwerken. We houden in de voorstellen voor nieuwbouw rekening met de manier waarop deze commerciële activiteiten optimaal gefaciliteerd kunnen worden.

Governance 08 en organisatie

Rechtspersoon en governance

Museum aan de A is een stichting met een Raad van Toezicht en een directeur-bestuurder. Het museum past de *Governance Code Cultuur* en *Code Fair Practice* toe en houdt zich aan de *Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen* (WBTR).

Begin 2023 vindt de uitgestelde zelfevaluatie plaats van de RvT onder leiding van een externe deskundige. In 2023 gaan we aan de slag met het uitbreiden van de Raad van Advies die op dit moment q.q. bestaat uit de directeuren van de vaste samenwerkingspartners.

Diversiteit en inclusie

We zijn ons ervan bewust dat Museum aan de A, net als de hele culturele sector, nog een flinke slag te maken heeft wat betreft diversiteit en inclusie. Niet alleen op het gebied van toezicht, medewerkers en bezoekers met verschillende culturele achtergronden maar ook op het gebied van sociaaleconomische achtergrond, gezondheid et cetera. Kortom inclusie en toegankelijkheid in alle facetten.

In verband met onze deelname aan de manifestatie *Bitterzoet Erfgoed* hebben we ervaring opgedaan met een meerstemmige aanpak van de tentoonstelling *Slavernij. En de Groningers?* Deze lijn zetten we graag voort. Een concreet voorbeeld hiervoor is de deelname van Museum

aan de A aan de jaarlijkse viering van Keti Koti en een kritische analyse van (delen van) onze vaste collectie in het kader van *Decolonize the museum*. Voor de nieuwe vaste tentoonstelling is het ook van het grootste belang dat we deze in meerstemmigheid gaan ontwikkelen.

Ook zijn we begonnen om kritisch naar ons eigen personeelsbestand te kijken. Onze Raad van Toezicht bestaat uit vijf personen: drie vrouwen en twee mannen, allen met een westerse achtergrond. Terwijl het grootste gedeelte van ons vaste medewerkersbestand bestaat uit vrouwen, is de man-vrouw-verdeling onder onze vrijwilligers bijna 50/50. De meeste mensen die werkzaam zijn bij het museum hebben een westerse culturele achtergrond. Bij de rondleiders die we recent hebben geworven, hebben we meer gelet op het aannemen van mensen met een niet-westerse culturele achtergrond en daarin zijn we succesvol geweest.

In 2022 is er een interne werkgroep opgericht om het beleid van Museum aan de A rond diversiteit, inclusie, en toegankelijkheid verder uit te werken. De in de *Code diversiteit en inclusie* genoemde vier P's (publiek, partners, personeel en programma) worden als uitgangspunten gebruikt voor de implementatie en verbetering van inclusie en toegankelijkheid. De werkgroep heeft al twee interne trainingen rondom

toegankelijkheid georganiseerd voor onze vaste medewerkers en vrijwilligers. In 2023 zullen verdere trainingen volgen. Voor de werkgroep zal 2023 vooral in het teken staan van het verder uitwerken van het beleid en het opstellen van een meerjarenplanning.

Organisatie: talentontwikkeling en vrijwilligersbeleid

Naast het museale aspect gaan er ook veel activiteiten plaatsvinden in de historische ontmoetingsplek. Daarom kent het nieuwe museum ook een nieuwe organisatievorm.

De medewerkers van het museum vallen niet onder een bepaalde CAO, voor het functiegebouw heeft de Museum-CAO wel model gestaan. In 2023 gaan we kijken of we de Museum-CAO per 1.1.2024 kunnen gaan volgen.

In 2022 zijn het personeelshandboek en het vrijwilligershandboek volledig geactualiseerd. In 2023 hertalen we beide handboeken naar taalniveau B1 en implementeren we ze. In beide handboeken is er ook aandacht geschonken aan het creëren en waarborgen van een veilige en prettige werksfeer en wordt er ook verwezen naar ons externe vertrouwenspersoon Nicole van Beemen van Het Coachkantoor. Zij is beschikbaar voor alle medewerkers en vrijwilligers in het museum. Bij haar kan iedereen terecht die op wat voor manier dan ook aanloopt tegen ongewenste omgangsvormen en / of integriteit. Ook organiseren we in 2023 een kennismakingsgesprek tussen de Raad van Toezicht en de vertrouwenspersoon.

De cyclus van beoordelingsgesprekken en functioneringsgesprekken, die in 2022 is opgestart, zetten we in 2023 voort. Hierin is ook aandacht voor scholings- en trainingsmogelijkheden. Voor de ontwikkeling van het personeelshandboek, het vrijwilligershandboek en de beoordelingssystematiek werken we samen met Bureau Dageraad Advies.

Ontwikkeling

In 2023 gaan we een aantal cursussen en trainingen organiseren voor alle betaalde medewerkers en een aantal vrijwilligers. Deze trainingen zijn erop gericht om als organisatie verder te professionaliseren en als een sterk en hecht team de toekomstige veranderingen tegemoet te kunnen treden.

Een training timemanagement en opfriscursussen BHV behoren o.a. tot het programma.

In het kader van interne scholingen voor zowel vrijwilligers als ook vaste medewerkers zijn we in 2022 begonnen met het organiseren van masterclasses. Dit zijn trainingen en lezingen over verschillende onderwerpen die betrekking hebben op Museum aan de A. Denk hierbij bijvoorbeeld aan onderwerpen rondom actuele tentoonstellingen, onze nieuwe huisstijl, toegankelijkheid of (educatieve) programma's die we in ons museum willen draaien. Masterclasses vinden eens in de twee maanden plaats. De in 2022 georganiseerde masterclasses werden goed bezocht en we ontvingen veel enthousiaste feedback, vooral van onze vrijwilligers. In 2023 zullen we ermee doorgaan.

Advies van de accountant

De adviezen uit het accountantsrapport 2023 (Jaarrekening 2022) zijn geadresseerd en ingepland bij de RvT, de directeur-bestuurder, het Hoofd bedrijfsvoering en de conservator.

	Wat	Wie	Wanneer
01	Verbetering van de zichtbaarheid van de RvT als het gaat om de afwegingen die door hen gemaakt worden bij het nemen en/of goedkeuren van belangrijke beslissingen.	RvT	2e kwartaal
02	Afspraken maken met serviceproviders als het gaat om het voldoen aan de AVG.	Hfd BV	2e kwartaal
03	Afwegingen die gemaakt zijn rond de betrouwbaarheid en continuïteit zichtbaar maken (waarom willen we welke risico's wel of niet lopen). Inclusief informatiebeveiligingsbeleid/beveiligingsplan	Hfd BV	3e kwartaal
04	Opstellen van frauderisico analyse.	Hfd BV	3e kwartaal
05	Apart agenderen en notuleren van besluit tot decharge van bestuur door RvT.	Bestuur	gereed
06	Systeem van functiescheiding en uitvoeren interne controlehandelingen slim risicogericht opzetten (deels ingericht mbv AFAS). Bijvoorbeeld voorraden, memoriaal en kas.	Hfd BV	3e kwartaal
07	Continuïteit onderdeel maken van periodieke rapportage.	Hfd BV	2e kwartaal
08	VPB plicht onderdeel maken van het beoordelen van de jaarlijkse resultaten.	Hfd BV	4e kwartaal
09	Doorvertalen bevoegdheden van RvT en bestuur naar de rest van de organisatie.	Hfd BV	3e kwartaal
10	Beleid formuleren op gebied van: a. Inclusiviteit b. Diversiteit c. Duurzaamheid d. Sociale veiligheid e. Maatschappelijke impact is deels onderhanden/geformuleerd	Directeur- bestuurder	4e kwartaal
11	Opstellen van frauderisico analyse inclusief financiële impact.	Hfd BV	3e kwartaal
12	Fysieke beveiliging moderniseren en aanscherpen collectiebeheersprocedures.	Conservator	3e kwartaal
13	Diversen in factuurafhandeling in betaalproces (wordt opgelost door gebruik AFAS)	Hfd BV	2e kwartaal
14	Invoeren contractmanagement met serviceproviders inclusief risicoanalyse.	Hfd BV	2e kwartaal
15	Notitie maken over risico's Europees aanbesteden (is er niet maar onze gedachten hierover vastleggen)	Hfd BV	3e kwartaal

Colofon

Tekst: Nicolette Bartelink, Michèle Corbier, Karlijn Donders, Carla de Groot, Nicki Günther, Wicher Kerkmeijer, Jaspert Meijburg en Sanne Meijer
Fotografie: Hilde Boelema, Roelof Bos, Stella Dekker, Dave Andrew Graanoogst, Niels Knelis Meijer, Dillen van der Molen, Joost Nuijten, Anita Oosterloo en Arjen Verschoor
Redactie: Nicolette Bartelink, Karlijn Donders, Nicki Günther
Vormgeving: Honing Mosterd

Stichting Museum aan de A
Brugstraat 24
9711 HZ Groningen
050 312 22 02
museumaandea.nl

